

Publieksinformatie
**Do It Together
Neighborhood**

04.10.18 – 13.01.19

tetem

→ tetem.nl

Over de tentoonstelling:

Woningcorporatie De Woonplaats uit Enschede is zich aan het heroriënteren op haar rol in het beheer van de wijkvoorzieningen Prismare, Lumen en Stroinkshuis. Van woningbouwcorporaties wordt verwacht dat zij zich sterker concentreren op hun kerntaken; het beheren van vastgoed voor mensen met lagere inkomens. Het beheer van de wijkvoorzieningen komt daardoor in de toekomst steeds meer in handen van bewoners en organisaties in de wijk te liggen.

Kunstenaars Françoise Braun, Arletta Elst en Bram Kuypers hebben onderzoek gedaan naar de manier waarop bewoners en organisaties in de wijk deze nieuwe rol als organisator en regisseur van de eigen wijk op zich kunnen nemen en hebben gesprekken gevoerd met de gebruikers van de drie wijkvoorzieningen. De resultaten van dit onderzoek zijn te zien in de tentoonstelling Do It Together Neighborhood.

In de Enschedese wijkvoorzieningen Prismare, Lumen en Stroinkshuis worden onder andere (creatieve) workshops, sport- en culturele activiteiten gehouden. Ook worden er huiswerkbegeleiding en zorg-sprekuren aangeboden. Voor bewoners in de nabijheid van de wijkvoorzieningen leveren deze activiteiten een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van de wijk. De Woonplaats heeft dan ook de intentie deze voorzieningen in stand te houden.

Onder invloed van de veranderende richtlijnen over de kernfunctie van woningcorporaties ontstaat een behoefte aan nieuwe systemen. Systemen met een andere rol voor betrokken partners. 'Zelforganisatie' is hierbij een vaak gehoorde term. Een term die vooral gebruikt wordt op het moment dat de (semi-)overheid zich terugtrekt uit voorzieningen in het publieke domein en burgers en private organisaties een deel van deze taken op zich nemen.

Met Do It Together Neighborhood wil Tetem een bijdrage leveren aan het ontwikkelen van nieuwe denkbeelden over alternatieve systemen. Tetem opereert vanuit de overtuiging dat beeldende kunst een rol kan spelen bij maatschappelijke vraagstukken, en

dat kunst een belangrijke bijdrage levert aan de kwaliteit van de samenleving. Voor deze projecttentoonstelling zijn verschillende onderzoeksvragen gesteld: Wat zijn de kaders waarbinnen zelforganisatie kan plaatsvinden? Wat betekent deze transitie voor de functie van de wijkcentra? Wat wordt de nieuwe rol van de bewoners en organisaties in de wijk? Hoe kan een nieuwe rol voor De Woonplaats eruitzien?

Met deze vragen gingen kunstenaars Françoise Braun, Arletta Elst en Bram Kuypers het gesprek aan met de bewoners van de wijk en gebruikers van de wijkvoorzieningen. In Do It Together Neighborhood tonen de drie kunstenaars de werken die zij naar aanleiding van dit onderzoek hebben gemaakt, evenals hun visie op dit brede maatschappelijke vraagstuk. Dit project is niet alleen inspirerend voor een breed publiek, maar biedt betrokkenen daadwerkelijk handvatten en inspiratie om tot actie over te gaan.

De tentoonstelling Do It Together Neighborhood is mede mogelijk gemaakt met steun van:

Gemeente Enschede

provincie Overijssel

M
mondriaan
fonds

stimulerings
fonds
creatieve
industrie

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS

prismare
JOUW HART
VOOR DE WIJK

lumen
JOUW HART
VOOR DE WIJK

stroinkshuis
JOUW HART
VOOR DE WIJK

1 Françoise Braun – Rolling Together

Françoise Braun ontwikkelde naar aanleiding van gesprekken met de gebruikers van de wijkvoorzieningen Stroinkshuis en Prismare het beeldend object Rolling Together. Dit object stelt mensen fysiek in staat om samen te werken aan een 'nieuw evenwicht'.

In de gesprekken met de gebruikers merkte Françoise dat samen zoeken naar een nieuwe balans voor de toekomst een belangrijk uitgangspunt is. Een organisatieverandering is niet voor iedereen even makkelijk en niet iedereen kijkt er direct positief tegenaan. Uit de gesprekken kwam ook naar voren dat het voor de gebruikers belangrijk is om zich te realiseren dat ze hier zélf een rol bij spelen en dat er een actieve eigen bijdrage wordt gevraagd en verwacht. De uitkomsten van deze zoektocht kunnen heel verrassend zijn en soms dicht bij huis liggen.

Rolling Together kan worden ingezet bij gesprekken waarin je samen tot een oplossing wilt komen. Het biedt een speelse opening voor een mogelijk moeilijk gesprek. Door samen in het object plaats te nemen en letterlijk een nieuw evenwicht te zoeken, worden verbindingen gelegd en kun je een open gesprek aangaan.

2 Arletta Elst-Wawrzyniak – Spectrum of White

Arletta Elst-Wawrzyniak interviewde meerdere mensen bij de wijkvoorzieningen Prismare en Stroinkshuis en merkte dat er genoeg geweldige ideeën zijn om de wijk levendig en gezond te houden. Ze onderscheidde drie groepen als basis voor een gezonde (zelf) organisatie en koppelde de eigenschappen hiervan aan drie RGB kleuren: creatieven (rood), ondernemers (groen) en sociale doeners (blauw). Ze gebruikt hiervoor het RGB-kleursysteem om met behulp van een combinatie van rood, groen en blauw een kleur uit te drukken. Deze kleuren verwerkte ze in het lichtobject 'Spectrum of White' en een interactief werk waarbij je middels verschillende teams een ideale samenwerking kan bepalen.

Het gezamenlijk videoportret van de gesprekken die Arletta heeft gevoerd met de gebruikers van de wijkvoorzieningen is een caleidoscoop aan oplossingen en initiatieven geworden, waarbij het gebruik maken van diversiteit een belangrijke rol speelt.

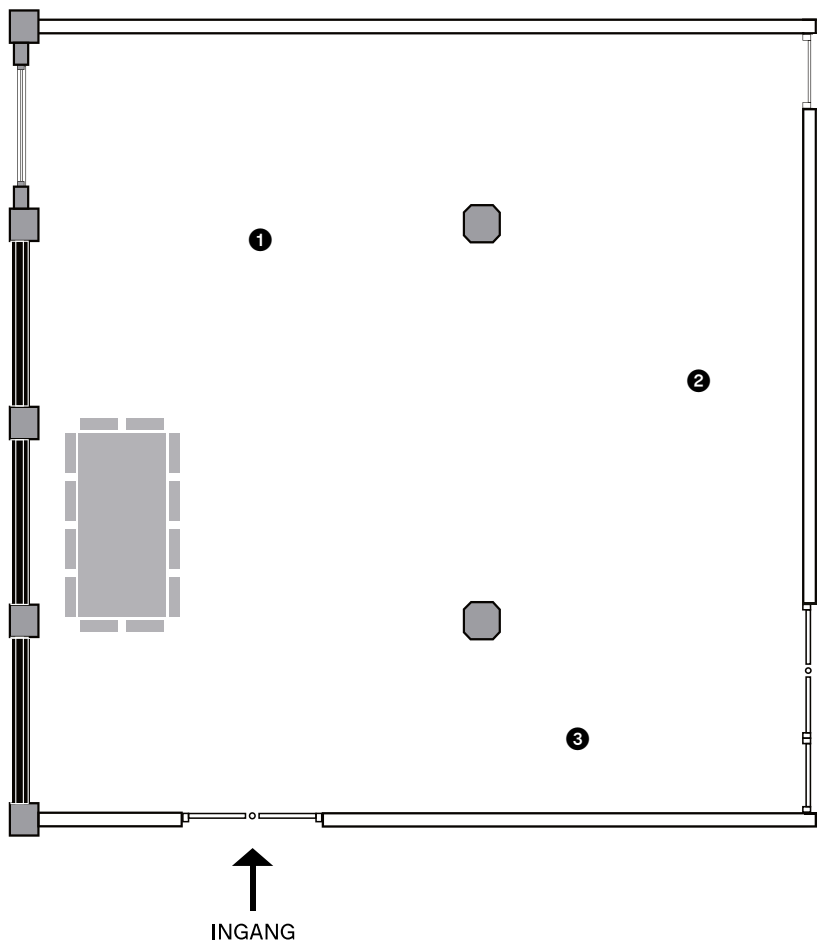

3 Bram Kuypers – Home sweet home sweet home sweet home sweet home...

Met een onderzoek naar de sociale cohesie als vertrekpunt, is Bram Kuypers in de wijk Stroinkslanden een kopje suiker gaan lenen bij buurtbewoners. Bram wilde op een open en spontane manier in gesprek raken, zonder een vooropgestelde vraag te stellen. De bewoners reageerden op verschillende manieren en meestal zeer behulpzaam. Bram verzamelde deze reacties, waarvan een reflectie te zien is in de tentoonstelling.

Eén van de belangrijke vragen die hij zichzelf stelde was:

De voorzieningen zijn er voor de wijk, maar is de wijk er ook voor de voorzieningen? De suiker werd verzameld in een kruiwagen die voorzien was van een camera, die als een soort satelliet door de wijk trok. De camera, een Go Pro, is speciaal ontwikkeld voor opnames in gevaarlijk landschap vol hobbels en kuilen. Voor Bram voelde de wijk in eerste instantie ook als een 'hobbelig landschap', waarin hij zijn eigen weg moest zien te vinden. Zijn bevindingen zijn terug te zien in de videofragmenten.

- ❶ Françoise Braun – Rolling Together
- ❷ Arletta Elst-Wawrzyniak – Spectrum of White
- ❸ Bram Kuypers – Home sweet home sweet home sweet home sweet home...